

De viering van de eerste dag van de week (15): het Schriftgezag

Hoe vieren wij in de Protestantse gemeente van Bovensmilde de eredienst en waarom doen we het zo? Het is van tijd tot tijd goed die vraag te stellen en opnieuw de achtergrond van onze traditie en gewoontes en toe te lichten en zo nodig uit te leggen.

Tot de *Dienst van het Woord* behoort, naast de lezingen waar we het eerder over hadden, ook **het Schriftgezag**: de liederen die tussen de lezingen door gezongen worden. De gemeente antwoordt op het gehoorde Woord, maar neemt het Woord ook zelf in de mond.

Al in de tweede eeuw was het gebruikelijk na de eerste Schriftlezing een psalm te zingen, de *antwoordpsalm* genoemd. Dit gebruik is recent weer hersteld. Het Oecumenisch Leesrooster biedt vaste psalmen aan voor tussen de lezingen. Voorafgaande aan de evangelielezing werd het *halleluja* gezongen. Dit is nog gebruikelijk in de Lutherse liturgie. Zo wordt het evangelie begroet (zie in het Liedboek 338a-m).

Alle lezingen kunnen worden afgesloten met een *acclamatie* of *lofzegging*. Een veel gebruikte tekst hiervoor is:

U komt de lof toe,
U het gezang,
U alle glorie,
o Vader, o Zoon, o heilige Geest,
in alle eeuwen der eeuwen.

(Zie voor de acclamaties in het Liedboek 339a-g).

Het valt niet altijd mee geschikte liederen bij de lezingen te vinden. Soms is er alleen een enkele zin in een lied dat refereert aan een Schriftwoord of wordt een overeenkomende gedachte verwoord. In het vorige liedboek verschenen al veel nieuwe liederen die speciaal bij bepaalde Bijbelteksten zijn geschreven, maar velen daarvan bleven onbekend. In het nieuwe liedboek zijn nog meer liederen in deze categorie te vinden, die alleen bekend worden als ze vaker worden gezongen. Zo is er een afdeling Bijbelse vertellieder en in het Liedboek opgenomen (de liederen 162-189).

Het Schriftgezag verwoordt op poëtische wijze de inhoud van de tekst. Ook legt het vaak een accent op bepaalde woorden in de tekst, waarmee (een gedeelte van) de tekst nog sterker onder de aandacht wordt gebracht. In veel liederen gaat de dichter vrijelijk om met teksten uit de hele Schrift en legt zo verbindingen waarin een nieuwe betekenis van de gelezen tekst kan oplichten. Zo vinden we in lied 910 "Soms groet een licht van vreugde de christen als hij zingt", dat op Nieuwjaarsmorgen werd gezongen, verwijzingen naar zowel de profeet Habakuk als naar woorden van Jezus volgens Matteüs.

Ds. Gert Wybe van der Werff